

הנאון רבי אפרים גרינבלט מעמפיס, טנסי

שהחיינו בליל שני בראש השנה

בסוף הקידוש שהחיינו על בגד או פרי חדש שמונח לפניו דודאי חשוב הפסק בין ברכת היין והטעימה, כיון דמה שמברך על הבגד או על הפרי לא שייך כלל לברכת היין והקידוש, ואף אם הפסיק רק לענות אמן על ברכת שהחיינו ששמע מאחר שמברך על בגד או פרי גם כן נחשב להפסק, ואם כן מה מועיל לבישת הבגד או הפרי חדש, ונכון שמרוויחים שברכת הזמן לא תהא לבטלה הואיל ובלאו הכי צריך לאומרו, אבל לסוברים שאין צריך לברך שהחיינו על קדושת היום הרי עושה בברכתו הפסק בין ברכת היין והטעימה. ועיין בשו"ת פרי השדה (ת"ב סי' קנט).

ובעצם הדבר אם אומרים שהחיינו בליל שני דראש השנה עיין מה שכתבנו בשו"ת ברבנות אפרים (ת"ד סי' קמד אות יא), ובריב"ש (סי' תקק) וברשב"ש (סי' תריט) ובהתעוררות תשובה (ת"א סי' קנת) ובדברי ישראל (ת"א סי' קסג). ואם רק אחד מהמסובין עדיין לא אכל הפרי עיין מה שכתבנו ברבנות אפרים (ת"א סי' ט"ה). ומי ששכח לברך שהחיינו בליל ב' מה יעשה, עיין מ"ש ברבנות אפרים (ת"ג סי' קס). ולהוציא חבירו בברכת שהחיינו בליל ב' דר"ה עי' רבנות אפרים (ת"ג סי' טפת), ועי' שו"ת מנחת שלמה (ת"א סי' כ) ובשלמי מועד (עמ' כט).

בענין ברכת שהחיינו ביום טוב שני של ראש השנה, יש דעות שונות בזה. יש שסוברים שאין אומרים זמן אלא ביום ראשון של ראש השנה הואיל ויש קדושה אחת לשני הימים וכחד יומא אריכתא דמי, אבל יש שסוברים דאין שום חילוק בין יום טוב ראשון של ראש השנה לשאר ימים טובים של גלויות, ואומרים זמן גם כן ביום שני של ראש השנה בין בקידוש בין בתקיעת שופר.

ונפסק בשולחן ערוך (או"ח סי' תר סעיף 5) על פי דברי הרא"ש והטור, דכדי להוציא את עצמו ממחלוקת, נכון שילבש בגד חדש או יניח פרי חדש בשעה שמקדש או תוקע בשופר ביום ב' דראש השנה ויהא דעתו בברכת הזמן גם על הפרי או על הבגד. ובסעיף ג כתב הרמ"א מרבינו שמחה שהובאו דבריו בבית יוסף שכתב דאף להסוברים שאין אומרים זמן בקידוש, מכל מקום בשופר אומרים זמן, ועיין במשנה ברורה בשער הציון, וכתב: ולא אבין היטב דהא גם לענין קידוש אנו חייבים לעשות ביום שני בפני עצמו ואפילו הכי סבירא ליה כיומא אריכתא דמיא, עכ"ל.

ויש להבין, דודאי זה ברור אצלינו שאם אחד קידש על היין בשבת וגם הוסיף לברך

